

Placówka "Estezet"

L.dz. 1270/44

New York, dn. 20.XII.44

"Stalin o przyłączeniu nowych
ziem do ZSSR."

Zr? "Russian Affairs."

1270

Szef Oddz. Inf. Wyw. Szt. N. W.
/przez Szefa Wydz. Wyw./

Przedstawiam w załączeniu tłumaczenie artykułu pt. "Stalin o przyłączeniu nowych ziem do ZSSR", jaki ukazał się w listopadowym wydaniu "Russian Affairs."

2 zał.

Kierownik Placówki

Maracz
Maracz

996

STALIN O PRZYŁĄCZENIU NOWYCH ZIEM DO ZSSR.

W świetle ostatnich wypadków, specjalnego znaczenia nabiera list pisany przez Stalina do Lenina 12 czerwca 1920 roku. List ten odnosi się do stanowiska jakie Sowiety mają zająć aby najłatwiej pochłonąć nowe kraje, które nigdy nie wchodziły w skład imperium carskiego. W owym czasie Stalin był Komisarzem Spraw Narodowościowych i komentował szkic: "Teza w sprawie zagadnień narodowych i kolonialnych", którą Lenin przygotowywał na Drugi Kongres Międzynarodówki Komunistycznej. Trzy wydarzenia dodały nowego znaczenia temu dokumentowi: 1/ teraźniejsze plany stałego przyłączenia Republik Bałtyckich do Unji Sowieckiej; 2/ konstytucyjne przekształtowanie krajów zachodniej Europy, które się znajdują w tak zwanej "sowieckiej sferze wpływów"; 3/ nowa zmiana sowieckiej konstytucji, która dała formalną autonomię w sprawach zagranicznych republikom wchodzącym w skład ZSSR;. List Stalina proponujący poprawkę do tezy Lenina znajduje się w pracach zbiorowych Lenina, tom XXV, drugie rosyjskie wydanie, str. 624; niemieckie wydanie str. 737. List ten, który nigdy nie był publikowany w języku angielskim, brzmi następująco:

"Dnia 11-go czerwca otrzymałem wasz szkic "Teza narodowych i kolonialnych zagadnień". W obecnej chwili /z powodu braku czasu/ nie mogę się wypowiedzieć dokładnie i szczegółowo co do tej sprawy, lecz chciałbym w kilku słowach zwrócić uwagę na pewną lukę w tezie.

"Mówię o braku poruszenia kwestji konfederacji jako przechodniej formy dla zbliżenia robotników różnych krajów.

"Dla narodów, które wchodziły w skład starej Rosji, nasz /sowiecki/ typ federacji, może i musi być uważany jako droga do międzynarodowego zjednoczenia. Powody są znane: narodowości te albo nie miały w przeszłości swego państwa, albo dawno je straciły, dlatego też sowiecki /scentralizowany/ typ federacji wszczepi się do nich bez żadnego poważniejszego starcia.

"Nie może się to tyczyć tych narodowości, które nie wchodziły w skład starej Rosji, istniały jako niezależne formacje, rozwijały swoje własne państwo i które, jeżeliby zostały zsovietyzowane, byłyby zmuszone siłą rzeczy wejść w taki lub inny państwowy związek z Rosją Sowiecką. N.p. przyszłe sowieckie Niemcy, Polska, Węgry, Finlandia. Narody te, posiadające swoje własne państwo, armię, skarb, nie łatwo zgodziłyby się, nawet po zostaniu zsovietyzowanymi, na natychmiastowe wejści w federalny związek z Rosją Sowiecką na wzór Bashkiru lub Ukrainy /w waszej tezie robicie różnicę między Bashkirskim a Ukraińskim typem federalnego związku, ale w gruncie rzeczy ta różnica nie istnieje albo jest tak mała, że sprowadza się do zera/: gdyż federacja sowieckiego typu będzie widziana przez nich jako forma zmniejszania ich niepodległości, jako atak na nią.

"Nie wątpię, iż dla tych państw, najbardziej możliwą do przyjęcia formą zbliżenia będzie konfederacja /unja niezależnych krajów/. Nie mam tu na myśli krajów jak n.p. Persja-i Turcja, w stosunku do

których albo dla których sowiecki typ federacji, i federacji naogół, będzie jeszcze bardziej niemożliwy do przyjęcia.

"Poczynając od tych rozważań myślę, że w odpowiednim punkcie waszej tezy, o przechodnich formach zbliżenia robotników różnych krajów, jest niezbędnym wstawić /obok federacji/ konfederację. Taka poprawka doda tezie większej elastyczności, wzbogaci ją o jedną więcej przechodnią formę zbliżenia robotników poszczególnych państw i ułatwi państwowe zbliżenie do Rosji Sowieckiej narodowości, które dotychczas nie wchodziły w część składową starej Rosji."